

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia nr.1855

Dosar nr. 98/43/2019

Ședința publică din data de 29 martie 2022

Președinte:	Lucian Cătălin Mihai-Zamfir	- judecător
	Carmen Mihaela Voinescu	- judecător
	Emilia Claudia Vișoiu	- judecător
	Mariana Radu	- magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de reclamanta UAT Comuna Remetea împotriva sentinței nr.114 din 22 noiembrie 2019 a Curții de Apel Târgu Mureș – Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal, făcut în ședință publică, răspunde petenta Fundația Szekler Monitor - Monitorul Secuiesc, reprezentată de președinte Arus Zsolt-Istvan, lipsind recurenta-reclamantă UAT Comuna Remetea, precum și intimații-pârâți Dan Tanasă și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Se prezintă referatul cauzei, magistratul-asistent învederând că, recursul se află la primul termen de judecată în ședință publică, este declarat cu respectarea termenului prevăzut de lege, timbrat corespunzător, petenta Fundația Szekler Monitor - Monitorul Secuiesc a depus o cerere de intervenție accesorie în interesul recurente-reclamante UAT Comuna Remetea.

Înalta Curte pune în discuția petentei admiterea, în principiu, a cererii de intervenție accesorie formulată în prezenta cauză.

Președintele Fundației Szekler Monitor - Monitorul Secuiesc solicită admiterea, în principiu, a cererii pe care a formulat-o în interesul recurente-reclamante UAT Comuna Remetea.

Acesta menționează că Fundația Szekler Monitor - Monitorul Secuiesc are ca și obiectiv, printre altele, apărarea minorității maghiare din România.

Totodată, arată că hotărârea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării vizează acest drept, în sensul că ar dori ca o publicație din limba maghiară să fie tradusă și în limba română, ceea ce ar însemna un impediment important pentru o minoritate mică, cu un buget redus.

Din această perspectivă, consideră că are interes în acest dosar, și anume de a susține poziția primarului UAT Comuna Remetea, care susține că nu are această obligație.

Înalta Curte declară admisibilă cererea de intervenție accesorie formulată de petenta Fundația Szekler Monitor - Monitorul Secuiesc în interesul recurente-reclamante UAT Comuna Remetea.

De asemenea, Înalta Curte, luând act că nu mai sunt alte cereri de formulat, acordă cuvântul petentei asupra recursului.

Pe fond, solicită respingerea recursului, ca nemotivat, admiterea cererii de intervenție accesorie și anularea hotărârii Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Totodată, susține că instanța de fond a încălcat dispozițiile art.488 alin.(1) pct.6 din Codul de procedură civilă, în sensul că nu a analizat nicicum motivele invocate în susținerea acțiunii .

În speță, consideră că un există identitate triplă între părți și obiect, întrucât cazul la care s-a referit instanța îl reprezenta o altă revistă cu un alt număr și un alt conținut.

Pe de altă parte, arată că au existat mai multe astfel de hotărâri ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării care au fost atacate în instanță, iar soluțiile au fost contradictorii.

Prin urmare, menționează că nu există o practică unitară în acest sens.

Mai arată că, instanța de fond a încălcat și dispozițiile art.22 din Codul de procedură civilă pentru că nu a stăruit să afle adevărul în această cauză, deși a văzut numele judecătorului și se putea prezuma că acesta cunoaște limba maghiară.

În concluzie, apreciază că instanța de fond trebuia să verifice și să constate dacă există interes public, în sensul definiției date de lege sau dacă nu există acest interes, în sensul că această publicație este scrisă de niște voluntari, în timpul lor liber.

Totodată, arată că, în speță, există o excepție prevăzută de dispozițiile art.5 pct. c) din Legea nr.500/2004 în care se stipulează că nu există această obligație de a traduce în limba română o informație dacă este o astfel de publicație.

În opinia sa, apreciază că instanța de fond a răstălmăcit acest text de lege.

În cauza dedusă judecătii, solicită, totodată, și acordarea cheltuielilor de judecată, reprezentând taxa judiciară de timbru, transport și cazare. Depune la dosar dovezi în acest sens.

Înalta Curte ia act și încuviințează depunerea dovezilor reprezentând cheltuielile de judecată, la dosar.

De asemenea, Înalta Curte, luând act de susținerea petentei Fundația Szekler Monitor - Monitorul Secuiesc, în conformitate cu dispozițiile art.394 din Codul de procedură civilă, declară închise dezbaterile și rămâne în pronunțare asupra căii de atac promovate.

ÎNALTA CURTE,

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1.Circumstanțele cauzei

Prin cerere de chemare de chemare în judecată înregistrată pe rolul Curții de Apel Târgu Mureș – Secția a II -a civilă, de contencios administrativ și fiscal

a formulat recurs reclamanta Comuna Remetea a solicitat în contradictoriu cu intimații Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și Dan Tanasă anularea Hotărârii CNCD nr. 493 din 11.12.2018. În subsidiar, a solicitat înlocuirea sancțiunii amenzii contravenționale aplicate prin Hotărârea CNCD nr. 493 din 11.12.2018, cu sancțiunea avertismentului.

2. Soluția instanței de fond

Prin sentința civilă nr.114 din data de 22 noiembrie 2019, Curtea de Apel Târgu Mureș – Secția a II -a civilă, de contencios administrativ și fiscal a respins acțiunea ca neîntemeiată.

3. Cererea de recurs

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs reclamanta Unitatea Administrativ Teritorială Comuna Remetea, invocând motivele de nelegalitate prevăzute de art.488 alin.(1) pct.5 și 8 Cod procedură civilă.

În motivarea căii de atac exercitate, recurenta – reclamantă a arătat că, în primul rând, hotărârea se impune a fi casată prin raportare la încălcarea prevederilor art. 425 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, în condițiile în care considerentele hotărârii primei instanțe constituie un acord exprimat în ceea ce privește cele reținute într-un litigiu anterior, fără a se fi analizate, în nici un fel, argumentele prezentate în cuprinsul cererii de chemare în judecată.

În esență, instanța de fond nu a oferit nici un răspuns concret cu privire împrerurarea că ediția lunară „Kepes Vagyok” nu prezintă informații de interes public, nefiind analizate, în mod efectiv, conținutul materialelor publicate prin intermediul acestei publicații.

În mod necesar, o hotărâre judecătorească trebuie să cuprindă în motivarea sa argumentele pro și contra care au format, în fapt și în drept, convingerea instanței cu privire la soluția pronunțată, argumente care, în mod necesar, trebuie să se raporteze, pe de o parte, la susținerile și apărările părților, iar, pe de alta parte, la dispozițiile legale aplicabile raportului juridic dedus judecării, în caz contrar fiind lipsită de suport probator și legal și pronunțată cu nerespectarea prevederilor art. 425 alin.1 lit. b) Cod procedură civilă.

Recurenta – reclamantă a invocat dispozițiile art. 405 Cod de procedură civilă, potrivit căroră „*Nulitatea unei hotărâri nu poate fi cerută decât prin căite de atac prevăzute de lege, in afară de cazul când legea prevede în mod expres altfel*”, arătând că prin raportare la motivul de casare invocat, respectiv cel prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 5 Cod de procedură civilă, sunt incidente și dispozițiile art. 405 din același Cod.

Cu privire la motivul de casare reglementat de art. 488 alin. (1) pct. 8 Cod de procedură civilă, recurenta – reclamantă a arătat că, prin acțiunea formulată, a invocat incidența dispozițiilor art. 20 alin. (7)-(8) din O.G. nr. 137/2000.

Actul normativ incident impune atât un termen de 90 de zile în vederea soluționării sesizării, cât și un termen de 30 de zile în vederea comunicării hotărârii adoptate.

În speța de față, ambele termene au fost încălcate, petiția fiind înregistrată la 22.02.2019 (fiind astfel soluționată nu în 3, ci în 9 luni), iar hotărârea adoptată la 27.11.2019 nu ni s-a comunicat în termen de 30 de zile, ci în termen de aproape 3 luni.

Recurenta – reclamantă a arătat că în practica judiciară fiind în mod unanim acceptat faptul că procedura de soluționare a sesizării constituie o veritabilă procedură administrativ-jurisdicțională, a apreciat că sunt incidente dispozițiile Codului de procedură civilă privind nulitatea actelor de procedură realizate cu încălcarea termenelor legale stabilite, fiind încălcat și dreptul părților implicate la soluționarea speței într-un termen rezonabil.

În privința acestei probleme, prima instanță și-a însușit apărările intimatului C.N.C.D., în sensul că termenul stabilit de lege este unul relativ, actul emis cu încălcarea termenului impus nefiind lovit de nulitate.

Recurenta – reclamantă a susținut că o atare interpretare echivalează cu ignorarea unui termen procedural stabilit de însăși actul normativ care guvernează funcționarea intimatului.

Pe de altă parte, nicio prevedere legală nu susține argumentul reținut de instanță, în ceea ce privește caracterului relativ al termenului stabilit de lege.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 174 Cod de procedură civilă:

„(1) Nulitatea este sancțiunea care lipsește total sau parțial de efecte actul de procedură efectuat cu nerespectarea cerințelor legale, de fond sau de formă.

(2) Nulitatea este absolută atunci când cerința nerespectată este instituită printr-o normă care ocrotește un interes public.

(3) Nulitatea este relativă în cazul în care cerința nerespectată este instituită printr-o normă care ocrotește un interes privat.”

Activitatea intimatului fiind considerată una de interes public, situație în care și termenele impuse de actul normativ care îi reglementează activitatea sunt de interes public și în nici un caz de interes privat.

În aceste condiții, aprecierea instanței cu privire la încălcarea termenului instituit de lege se dovedește a fi fără nici un fundament juridic sau legal. De altfel, instanța de fond nu a indicat vreun text de lege care ar fi stabilit caracterul relativ al termenului în speță.

Pe fond, recurenta – reclamantă a arătat că, în măsura în care s-ar fi procedat la o vizitare/studiere a conținutului site-ului său, s-a fi observat că toate informațiile de interes public se regăsesc și în limba oficială, excepție constituind, deocamdată, informațiile care nu sunt de interes public, cum ar fi cele privind evenimentele culturale.

Mai mult, nici prima instanță nu a vizitat site-ul în speță, dar nici măcar nu a analizat documentele depuse la dosarul cauzei, de însăși emitentul actului atacat, respectiv ediția din martie 2018 a revistei, cu toate că avea posibilitatea reală de a studia documentul, completul de judecată fiind format de un domn judecător cunoscător al limbii maghiare.

4. Apărările formulate în cauză

La data de 04 februarie 2022, Fundația Szekler – Monitorul Secuiesc a depus la dosar cerere de intervenție accesorie în interesul recurenteii – reclamante UAT Comuna Remetea, solicitând anularea Hotărârii CNCD nr.493/2018.

Prin întâmpinarea formulată, intimatul – pârât Dan Tănasă a solicitat respingerea recursului ca nefondat. De asemenea, intimatul – pârât a formulat întâmpinare la cererea de intervenție accesorie, prin care a solicitat respingerea

cererii de intervenție accesorie formulată de Fundația Szekler – Monitorul Secuiesc, în principal, ca inadmiabilă, și, în subsidiar, ca nefondată.

5. Soluția și considerentele Înaltei Curți

Analizând recursul formulat prin prisma motivelor invocate și în raport de dispozițiile legale aplicabile în materie, Curtea îl va respinge ca nefondat pentru următoarele considerente:

Obiectul acțiunii introductive de instanță îl constituie anularea Hotărârii nr.493/2018 emisă de intimatul-pârât C.N.C.D., hotărâre prin care s-a constatat că săvârșirea de către partea reclamată, respectiv Comuna Remetea, Județul Harghita, reprezentată de către primar Laczkó-Albert Elemér, a unei fapte de discriminare potrivit art. 2 alin.1 și art. 10 lit. h, din O.G. nr. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, dispunându-se sancționarea cu amendă contravențională în cuantum de 2.000 lei a Comunei Remetea.

Având în vedere că la baza emiterii deciziei contestate în prezenta cauză a stat sentința civilă nr.600/21.02.2014, Curtea de Apel Târgu Mureș a reținut efectul pozitiv al autorității de lucru judecat a sentinței civile nr. 600/21.02.2014 pronunțate în dosarul nr.7076/2/2013 de Curtea de Apel București, menținută prin decizia nr. 3501/06.11.2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, prin care s-a admis acțiunea reclamantului Dan Tanasă și s-a dispus anularea hotărârii CNCD, autoritatea pârâtă fiind obligată să emită o nouă hotărâre, prin care să constate întrunite elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, potrivit dispozițiilor art. 2 alin.(1) din O.G. nr. 137/2000, pentru publicarea de către Primăria și Consiliul Local al comunei Remetea a unui ziar, „Képes Vagyok” conținând și informații de interes public, exclusiv în limba maghiară.

Recurenta – reclamantă UAT Comuna Remetea a declarat recurs, invocând, în esență, următoarele critici :

-hotărârea recurată a fost dată cu încălcarea dispozițiilor art. 425 alin.(1) lit. b din Codul de procedură civilă, întrucât considerentele primei instanțe constituie un acord exprimat în ceea ce privește cele reținute în litigiu soluționat prin sentința civilă nr.600/21.02.2014;

- încălcarea de către CNCD a termenelor prevăzute de art.20 alin.(7) și (8) din O.G. nr.137/2000;

- prima instanță nu a procedat la studierea site-ului instituției pentru a constata că majoritatea informațiilor de interes public se regăsesc și în limba română.

Înalta Curte constată că recursul declarat de recurenta-reclamantă este nefondat în cauză nefiind îndeplinite condițiile motivelor de recurs prevăzute de art.488(1) pct.5 și 8 Cod procedură civilă.

Prima critică invocată de recurenta-reclamantă vizează legalitatea sentinței atacate sub aspectul motivării acesteia.

Lecturând considerentele sentinței recurate, Înalta Curte constată că acestea îndeplinesc exigențele dispozițiilor art.425 alin. (1) lit.b) din Codul procedură civilă, întrucât, raportat la obiectul cauzei și limitele în care a fost investită, prima instanță a expus în mod corespunzător

argumentele care au condus la formarea convingerii sale prin raportare la dispozițiile legale aplicabile în cauză.

Astfel, reținând efectul pozitiv al autorității de lucru judecat, față de care nu mai pot repuse în discuție chestiunile litigioase tranșate între părți, potrivit dispozițiilor art.430 alin.(1) și (2) Cod procedură civilă, judecătorul fondului a explicat soluția pronunțată în dispozitiv prin argumente de fapt și de drept, explicând raționamentul pe baza căruia a ajuns la soluția pronunțată.

Totodată, instanța de control judiciar reține că hotărârea nu trebuie să cuprindă un răspuns exhaustiv dat fiecărei susțineri formulate de părțile în proces, fiind suficient a se răspunde argumentelor fundamentale, de natură a susține soluția pronunțată în cauză, obligație îndeplinită în prezenta speță.

În realitate, nemulțumirile recurente-reclamante privesc modalitatea în care instanța de fond a făcut aplicarea normelor de drept material la situația în speță, respectiv modul în care instanța de fond a dat eficiență dispozițiilor art.430 alin.(1) și (2) Cod procedură civilă, critici care ar putea fi circumscrise motivului de casare întemeiat pe dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 8 Cod procedură civilă.

Însă, instanța de control judiciar constată că recurenta – reclamantă nu a invocat critici cu privire la efectul pozitiv al autorității de lucru judecat reținut în cauză, ci și-a exprimat nemulțumirea față de faptul că instanța fondului nu a răspuns apărărilor invocate prin cererea de chemare în judecată.

Așa cum a reținut și instanța de fond, aspectele litigioase privind existența discriminării săvârșite de către recurenta – reclamantă au fost tranșate în mod definitiv prin sentința nr.600/21.02.2014, elementul distinct fiind reprezentat doar de obiectul cererii, care constă într-o altă hotărâre a CNCD, dar care vizează aceleași părți, fapte și motive în drept.

Astfel, prin sentința civilă nr. 600/21.02.2014 pronunțată în dosarul nr. 7076/2/2013 de Curtea de Apel București, menținută prin decizia nr. 3501/06.11.2015 pronunțată de ICCJ - Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, s-a admis acțiunea reclamantului Dan Tanasă și s-a dispus anularea hotărârii CNCD, autoritatea pârâtă fiind obligată să emită o nouă hotărâre, prin care să constate întrunite elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, pentru publicarea de către Primăria și Consiliului Local al comunei Remetea a unui ziar, „Képes Vagyok” conținând și informații de interes public, exclusiv în limba maghiară, în speță rămânând doar a se stabili efectele acestei discriminări create.

Cu privire la motivele de recurs prin care recurenta-reclamantă susține că Hotărârea nr.493/2018 este „nulă” deoarece nu au fost respectate dispozițiile art.20 alin.7 și 8 din O.G. nr.137/2000 în sensul că hotărârea nu a fost adoptată în termenul de 90 de zile și nu a fost publicată în termen de 30 de zile, Înalta Curte constată că acestea sunt nefondate, urmând a le înlătura ca atare.

Astfel, potrivit dispozițiilor art.20 alin.(7) din O.G. nr.137/ 2000, „Hotărârea Colegiului director de soluționare a unei sesizări, se adoptă în termen de 90 de zile de la data sesizării”. Alin.(8) „Hotărârea se comunică părților în termen de 30 de zile de la adoptare și produce efecte de la data comunicării.”

Din modul de redactare al textului mai sus arătat rezultă în mod evident că termenele de 90 de zile și de 30 de zile nu sunt termene imperativ așa cum susține recurenta-reclamantă, ci sunt termene de recomandare. În același sens este de reținut și faptul că lipsa reglementării unei sancțiuni pentru nerespectarea acestui termen conduce la concluzia că natura lui este de recomandare. De altfel, în același sens este și jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în această materie.

În plus, ce omite recurentul atunci când susține aplicarea art.174 Cod procedură civilă (regimul aplicabil nulităților de procedură) este temeiul de drept, dat de dispozițiile art.20 alin.(9) din O.G. nr.137/2000, potrivit cărora Hotărârea Colegiului Director poate fi atacată la instanța de contencios administrativ în condițiile legii.

În conflictul de aplicare dintre norma generală și norma specială, dispoziția menționată fixează limitele dreptului procesual civil numai după investirea instanței de contencios administrativ (prin sintagma „în condițiile legii” făcându-se trimitere la condițiile reglementate de Legea nr.554/2004, cu aplicarea art.28 din acest act normativ).

Înalta Curte constată că și ultima critică invocată de recurenta – reclamantă este nefondată, având în vedere că instanța de fond a reținut incidența dispozițiilor art. 430 alin.(1) și (2) Cod procedură civilă, nu se mai impunea efectuarea altor verificări în cauză.

În concluzie, Înalta Curte constată că instanța de fond a făcut o corectă interpretare și aplicare a dispozițiilor de drept material incidente în cauză. Pentru aceste considerente, reținând că nu au fost identificate motive de reformare a sentinței, potrivit dispozițiilor art. 488 alin. (1) pct.5 și 8 Cod procedură civilă, Înalta Curte de Casație și Justiție, în baza dispozițiilor art. 496 alin. (1) Cod procedură civilă și art. 20 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, va respinge recursul ca nefondat.

În baza dispozițiilor art. 67 alin. (1) Cod procedură civilă, Înalta Curte de Casație și Justiție va respinge cererea de intervenție accesorie formulată de intervenienta Fundația Szekler Monitor - Monitorul Secuiesc, ca neîntemeiată.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Respinge recursul declarat de reclamanta UAT Comuna Remetea împotriva sentinței nr.114 din 22 noiembrie 2019 a Curții de Apel Târgu Mureș – Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, ca nefondat.

Respinge cererea de intervenție accesorie formulată de Fundația Szekler
Monitor – Monitorul Secuiesc în interesul recurenteii – reclamante.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 29 martie 2022.

Judecător,
L.C. Mihai-Zamfir

Judecător,
C.M. Voinescu

Judecător,
E.C. Vișoiu

Magistrat-asistent,
M. Radu